

Kritériá hodnotenia (Košťálová, Miková, Stang, 2008, s. 80 –97)

Kritérium	je popis nejakej zložky práce, alebo rys (znak), ktorý na práci žiaka chceme v nejakej kvalite vidieť. Kritérium je názov pre vlastnosť, ktorá sa vyskytuje u niekoľkých rozmanitých žiakov, ale prípad od prípadu nadobúda rôzne hodnoty.
Indikátor	vystihuje možnú mieru kvality v naplnení kritériá, teda rôznu hodnotu.
Súbor kritérií	popisuje očakávaný výkon súčasne v niekoľkých zložkách (kritériách) a každé kritérium približuje v rôznych kvalitách splnenia (indikátory).

Príklad kritérií na hodnotenie ústnej prezentácie práce skupiny

(splnil/nesplnil):

- žiak spolupracuje pri prezentácii (**spolupráca pri prezentácii**);
- žiak splní svoju časť úlohy k prezentácii (**splnenie roly**);
- žiak hovorí k podstate témy, neodbieha od témy (**vecnosť**);
- žiak povie všetko podstatné, na čom sa skupina dohodla (**úplnosť**);
- žiak neopakuje to, čo už bolo povedané (**štruktúrovanosť prejavu**);
- žiak používa správne pojmy, pokiaľ je treba, vysvetlí neznámy pojem (**použitie terminológie**);
- žiak k prezentácii použije grafické znázornenie (**zohľadnenie rôznych spôsobov vnímania**);
- žiak hovorí viac-menej plynule, jeho reč neobsahuje *parazity* (**plynulosť prejavu**);
- žiak udržuje s poslucháčmi očný kontakt (**neverbálne zložky prejavu**);
- žiak hovorí spisovne (**spisovnosť prejavu**);
- žiak hovorí primeraným tempom (**dynamika prejavu**);
- žiak dodržiava časový limit na prezentáciu (**časový limit**) a prípadne iné kritériá.

Príklad spojenia kritérií a indikátorov na hodnotenie ústnej prezentácie práce skupiny

(na akej úrovni):

3 = indikátor dobrého výkonu

2 = indikátor menej dobrého výkonu

1 = indikátor nepodareného výkonu

Kritérium: spolupráca pri prezentácii:

3: Žiaci sa dohodli na scenári, každý dostal svoju rolu a pripravil si ju. Ich prezentácia tvorí celok, žiaci odhadnú mieru prínosnej improvizácie.

2: Žiaci improvizujú viac, než by bolo užitočné, alebo sa príliš držia scenára, prípadné výpadky a zmeny oproti scenáru ich vyvedú z miery.

1: Žiaci sa nedohodli, za skupinu hovorí len jeden a ostatní postávajú, alebo sa naopak prekrikujú, niektoré informácie sa potom zdvojujú, iné zostanú nespomenuté.

Príklad súboru kritérií a indikátorov (na akej úrovni):

Plagát (2. stupeň ZŠ)

		Indikátor pre kvalitu 1	Indikátor pre kvalitu 2	Indikátor pre kvalitu 3
Kritérium 1	Obsažnosť	<i>obsahuje všetky podstatné informácie</i>	<i>obsahuje podstatné informácie, ale príliš vedľajších detailov</i>	<i>Chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité detaily</i>
Kritérium 2	Prehľadnosť	<i>všetky dôležité informácie ľahko nájdeme</i>	<i>niektoré informácie hľadáme na plagáte ťažko</i>	<i>dôležité informácie sa na plagáte strácajú</i>
Kritérium 3	Zladenie slov a grafiky	<i>verbálna a obrazová podoba plagátu sa dopĺňa, podporuje, plagát pôsobí vyvážene</i>	<i>slová a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade</i>	<i>prevažuje jedna zo zložiek – buď grafická, alebo slovná, alebo celkovo plagát vyvoláva dojem chaosu</i>

1. **Súbor kritérií** informuje žiaka o tom, ktoré zložky výkonu sú významné, ktoré majú hodnotu, alebo sú predmetom hodnotenia, aj ako sa žiak vo výkone zlepšuje.
2. **Hodnota jednotlivých zložiek výkonu** nie je univerzálna, ale ani náhodná. Odvíjajú sa z dvoch podstatných zdrojov:
 - a) z požiadaviek vlastnej práce,
 - b) z aktuálnych vzdelávacích cieľov.